МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ КОНСТРУЮВАННЯ ОДЯГУ»
ПРИВАТНОГО ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ
«ВІННИЦЬКИЙ ІНСТИТУТ КОНСТРУЮВАННЯ ОДЯГУ
І ПІДПРИЄМНИЦТВА»

Затверджено:
Вченою радою «ВІКОП»
«22» вересня 2025 р.
протокол № 2
Голова вченої ради
_____ М.О. Соляніченко

Введено в дію:
Наказ «ВІКОП»
Від «23» вересня 2025 р.
№211

ПОЛОЖЕННЯ
про організацію виконання та захисту курсових робіт (проєктів) у СП «Фаховий коледж конструювання одягу» ПВНЗ «ВІКОП»

Вінниця 2025

1. ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

Це положення запроваджене у СП «Фаховий коледж конструювання одягу» ПВНЗ «ВІКОП» з метою унормування процедури підготовки та захисту курсових робіт (проєктів) студентами коледжу.

Положення розроблено відповідно до України: «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту»; положення ВІКОП «Про організацію виконання та захисту курсових робіт (проєктів)».

Курсова робота (проєкт) – один із видів індивідуальної роботи студентів, **метою якої є** вироблення у них навичок самостійної роботи з науковими джерелами та оволодіння методикою досліджень, набуття компетенцій щодо визначення й аналізу наукової та практичної проблематики з певної галузі знань, узагальнення опрацьованого матеріалу, обґрунтовування своїх гіпотез та висновків, вміння розробляти й формулювати обґрунтовані пропозиції щодо удосконалення процесів, досліджених в роботі.

Курсова робота(проєкт) – важливий етап підготовки майбутнього фахівця у навчальному закладі. Науковий рівень цих навчальних завдань, грамотність викладення матеріалу, правильність оформлення, вміння студента в процесі захисту обґрунтувати і довести правомірність наведених у роботі тверджень покликані розкрити рівень сформованості загальних (ключових) та професійних компетенцій, набутих студентом у процесі опанування навчального матеріалу.

Виконання курсових робіт (проєктів) має на меті вирішення таких завдань як:

- систематизація, закріплення та розширення теоретичних знань і практичних умінь в певній науковій галузі, застосування їх при вирішенні конкретних наукових, технічних та виробничих завдань;
- розвиток навичок самостійної творчої роботи в процесі виконання науково-теоретичних та експериментальних досліджень;
- визначення рівня підготовленості студента до самостійної роботи.

Курсова робота (проєкт) може бути підготовлена на базі вивчення однієї навчальної дисципліни або певного комплексу дисциплін.

Навчальними планами Коледжу передбачено виконання курсових робіт зі спеціальностей «Технологія легкої промисловості» «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». Виходячи з цього, наведемо загальні визначення цих видів індивідуальних завдань:

курсова робота – завершена тематична творча самостійна робота(дослідження) студентів наукового спрямування, що не пов'язана з процесом проектування;

курсовий проєкт – завершена тематична творча самостійна робота(дослідження) студентів наукового спрямування, що передбачає вирішення реальних інженерних задач, які можуть знайти виробниче застосування, і складається із розрахунково-пояснювальної записки та графічної частини.

Основні вимоги щодо структури і порядку оформлення курсових робіт (проєктів) регламентуються Державними стандартами України.

Дія цього Положення поширюється на всі відділення та циклові комісії СП «Вінницький фаховий коледж конструювання одягу ВІКОП»

2. ЕТАПИ РОБОТИ НАД ПІДГОТОВКОЮ КУРСОВОЇ РОБОТИ (ПРОЄКТУ)

Процес виконання курсової роботи (проєкту) включає ряд послідовних етапів (рис. 1).

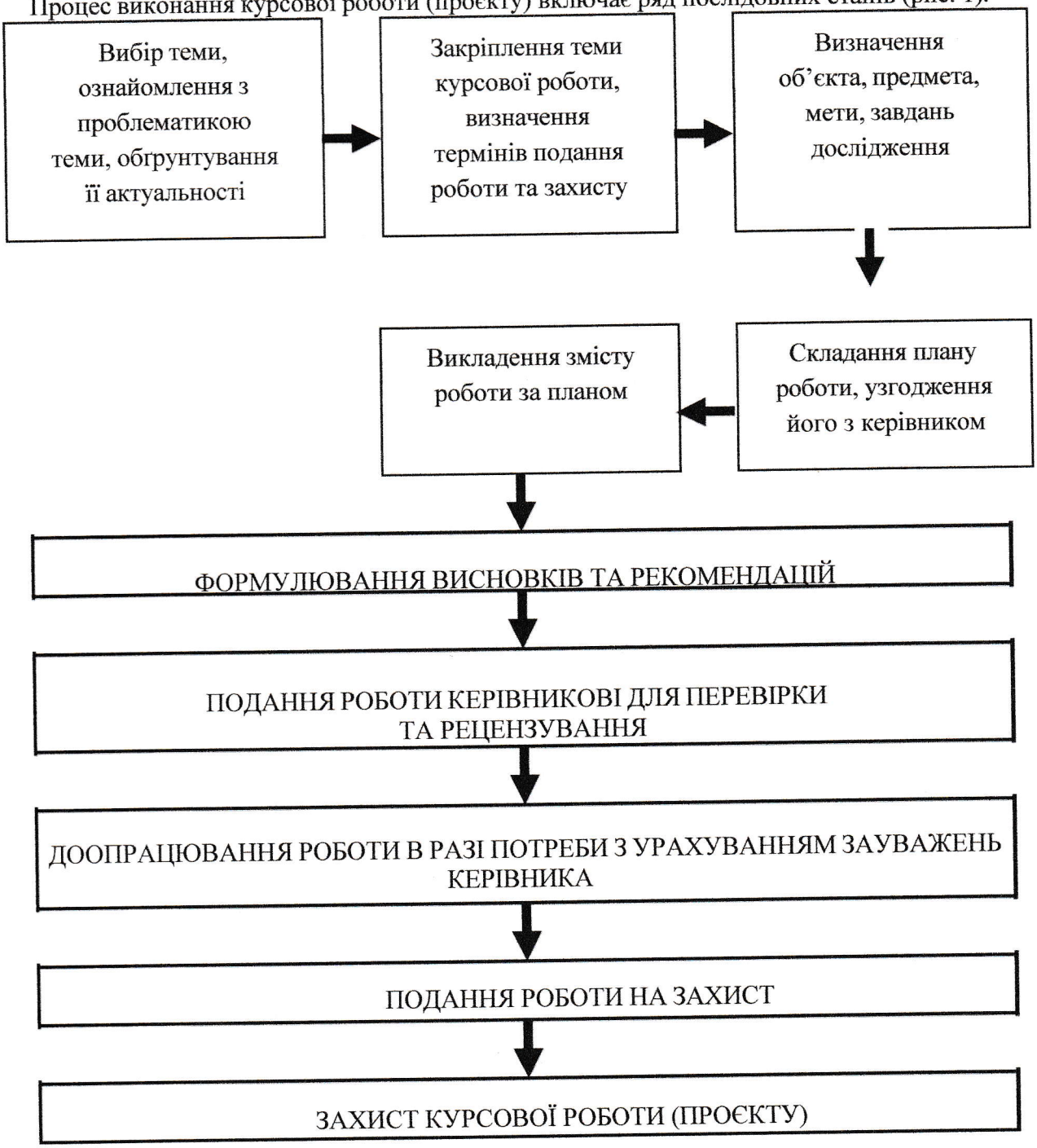

Рис. 1. Алгоритм процесу виконання курсової роботи (проєкту)

Весь процес роботи над дослідженням можна умовно поділити на **три етапи:** ***підготовчий етап, робота над змістом та заключний етап.***

Підготовчий етап *–вибір теми курсової роботи(проекту), її затвердження та визначення термінів подання та захисту курсової роботи (проекту).*

Тематика курсових робіт (проєктів) з дисциплін, за якими навчальними планами передбачено написання курсових робіт (проектів), **затверджується щорічно до 15 вересня** на засіданні циклової комісії після перегляду та оновлення.

Разом з цим визначаються викладачі, які будуть керівниками курсових робіт (проектів) у поточному навчальному році.

Тематика курсових робіт (проєктів) має відповідати навчальним завданням дисципліни, пов'язуватися з практичними реаліями сучасності та передбачати можливість проведення наукового дослідження за даним науковим спрямуванням.

Важливою вимогою до тематики курсових робіт (проєктів)є те, що вона повинна відноситися до реальних виробничих завдань, вирішення яких може знайти практичне застосування. Необхідність виконання цієї вимоги зумовлює *потребу розширення зв'язків з виробничою сферою* - підприємствами, організаціями і установами.

При складанні тематики курсових робіт (проєктів) повинна застосовуватися лаконічність та однозначність формулювань; відображення в них професійних завдань, що передбачені певною галуззю знань (напрямом, спеціальністю), можливість її розкриття на базі відповідних інформаційних джерел.

Вибір теми. На початку виконання курсової роботи студенти знайомляться з орієнтовною тематикою, яка щорічно оновлюється і затверджується на засіданні циклової комісії. Потім обирають тему, виходячи з місця проходження практики або за особистими вподобаннями.

Студент може запропонувати власну тему курсової роботи за умови письмового погодження з керівником, обґрунтувавши своє рішення належним чином і враховуючи, що запропонована тема повинна бути актуальною і відповідати професійному спрямуванню дисципліни.

Керівник допомагає студентові уточнити мету і завдання курсової роботи, визначити методику її виконання. Проте автором роботи є студент.

Хід написання курсової роботи контролюється керівником роботи. У випадках, коли студент не виконує графік написання, керівник проводить відповідні заходи – повідомляє завідувач цикловою комісією, викликає студента на засідання циклової комісії, пише доповідну записку зав. відділенням.

Розподіл тем курсових робіт (проєктів) між студентами здійснюється згідно їх заяви, погодженої з керівником, визначення термінів захисту здійснюється головою циклової комісії.

Закріплення тем курсових робіт (проєктів) за студентами, затвердження графіку проведення консультацій та дати захисту роботи здійснюється наказом.

У разі потреби **можна змінювати тему курсової роботи** за письмовою заявою студента та погодженням з керівником, проте **не пізніше ніж за місяць до закінчення терміну виконання курсової роботи (проєкту).**

Термін подання завершеної курсової роботи (проекту) має бути не пізніше, ніж за два тижні до захисту. Дата подання фіксується в Журналі обліку і рецензування курсових робіт (проектів).

Оформлення спеціального бланку-завдання на курсову роботу (проєкт) студента, у якому зазначається тема, план, а також терміни подання певних розділів та готової курсової роботи (проекту) здійснюється після закріплення за студентом теми курсової роботи (проекту) наказом. Завдання підписується керівником та студентом.

Захист курсових робіт (проєктів) повинен обов'язково проводитися ***до початку екзаменаційної сесії.***

Робота над змістом

Кількість питань і їх порядок визначається в залежності від теми курсової роботи. Обов'язковими складовими змісту курсової роботи є:

- вступ;
- зміст роботи;
- висновки та пропозиції;
- список використаних джерел;
- додатки.

ВСТУП містить коротку характеристику теми роботи, стан проблеми, що досліджується, і перспективи її розвитку з урахуванням сучасних вимог, обґрунтовується актуальність обраної теми, автори, які раніше досліджували дану проблематику; визначається об'єкт та предмет роботи, мета курсової роботи, ставляться завдання, які передбачається вирішити та методи, за допомогою яких будуть вирішуватися дані завдання. Обсяг 1-2 сторінки.

ЗМІСТ РОБОТИ є основною частиною роботи. У ньому відображаються наступні питання: загальні теоретичні положення з теми дослідження, які складені на основі літературного огляду (дуже коротко, у тезисній формі); стан питання, яке досліджується на конкретному підприємстві або у певній сфері діяльності; дані спостережень, аналізу і досліджень; напрямки удосконалення та шляхи подолання досліджуваних проблем.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ повинні бути логічним продовженням теоретичного і практичного матеріалів попередніх пунктів. В даному розділі у короткому вигляді формулюють конкретні пропозиції, які направлені на усунення недоліків та удосконалення даного питання. Висновки і пропозиції є заключним розділом роботи, вони в значної мірі визначають якість роботи. Обсяг 1-2 сторінки

В СПИСОК ЛІТЕРАТУРНИХ ДЖЕРЕЛ включаються лише ті видання, які дійсно використовувались при написанні роботи. При складанні переліку літератури застосовується суцільна нумерація джерел. Назва джерела має наводитись мовою оригіналу, за алфавітом відповідно до стандарту ДСТУ.

У ДОДАТКИ виносять великі таблиці, розрахункові таблиці, звітність підприємства тощо.

Загальний обсяг курсової роботи (аркуш А4) визначається з кожної дисципліни окремо, але зазвичай він становить 25-30 друкованих аркушів без урахування додатків.

КУРСОВИЙ ПРОЄКТ складається і з розрахунково-пояснювальної записки та графічної частини.

Розрахунково-пояснювальна записка курсового проекту має, як правило, таку структуру:

Вступ повинен містити коротку характеристику теми роботи, її актуальність і перспективи розвитку з урахуванням сучасних вимог, короткий огляд літературних джерел, що відносяться до теми проекту; визначається об'єкт та предмет роботи, її мета, ставляться завдання, які передбачається вирішити та методи, за допомогою яких будуть вирішуватися дані завдання. Обсяг 1-2 сторінки.

Техніко-економічне обґрунтування. Характеристика місця проектування закладу з вказуванням географічних і кліматичних умов, чисельності населення, наявність у вказаному районі ЗРГ і харчової промисловості, вказують відомості про джерела продовольчого постачання, режим роботи, форми обслуговування. Обсяг 1-2 стор.

Розрахунково-пояснювальна частина. Містить інженерні розрахунки по визначенню виробничої програми підприємства та проектованого цеху, розрахунки та підбір різних видів обладнання, робочого персоналу та площі приміщення. Даються характеристики підприємства, яке проектується, технологічних процесів виготовлення напівфабрикатів і готової продукції, організація робочих місць та організація праці в цехах. Обсяг до 20 сторінок.

Висновки. У висновку слід дати коротку інформацію про проектований об'єкт, виробничу потужність, чисельність працівників, наявність технологічних ліній, робочих місць, розміщення обладнання, планувальні вирішення, дотримання санітарно-гігієнічних вимог, нормативна документація. Обсяг 1-2 стор.

Список використаних джерел. При складанні бібліографічного опису інформаційних джерел, які були використані в процесі наукового дослідження, як правило не більше 15 джерел, застосовується суцільна нумерація. Назва джерела має наводитись мовою оригіналу, за алфавітом відповідно до стандарту ДСТУ.

Додатки. Різний за змістом допоміжний матеріал, який має додаткове, довідкове значення, але необхідний для повного висвітлення теми дослідження.

Графічна частина курсового проекту містить, як правило,1аркуш креслень формату А3, оформлений відповідно до стандартів, що входять до збірки Єдиної системи конструкторської документації, і виконаних засобами комп'ютерного проектування.

Типові помилки студентів при написанні та оформленні курсової роботи (проєкту), на які варто звернути увагу керівнику:

- зміст дослідження не відповідає плану курсової роботи або не розкриває тему повністю чи в її основній частині;
- сформульовані розділи (пункти) не відображають реальну проблемну ситуацію, стан об'єкта;
- мета дослідження не пов'язана з проблемою, сформульована абстрактно і не відбиває специфіки об'єкта і предмета дослідження;
- автор не виявив самостійної дослідницької позиції;
- не проведено глибокого, всебічного аналізу чинних офіційних і нормативних документів, а також сучасної спеціальної літератури за темою дослідження;
- аналітичний огляд вітчизняних і зарубіжних публікацій з теми роботи має форму анотованого списку і не відбиває рівня дослідження проблеми;
- не розкрито зміст та організацію експериментального дослідження (його сутність, тривалість, місце проведення, кількість обстежуваних об'єктів, їхні характеристики), поверхнево висвітлені практичні питання;
- кінцевий результат не відповідає меті дослідження, висновки не відповідають поставленим завданням;
- висновки та пропозиції не пов'язані з основною частиною курсової роботи (проекту);
- у роботі немає посилань на першоджерела або вказані не ті, з яких використано матеріал;
- бібліографічний опис джерел у списку використаних джерел наведено в довільній формі, без дотримання вимог державного стандарту;
- обсяг та оформлення роботи не відповідають вимогам, вона виконана неохайно, з помилками.

3. ПЕРЕВІРКА ТА ЗАХИСТ КУРСОВОЇРОБОТИ (ПРОЄКТУ)

Заключним етапом написання курсової роботи (проєкту) є перевірка та захист. Виконану та оформлену відповідно до вимог стандартів курсову роботу (проєкт) студент в установлений графіком строк реєструє і здає керівникові, який у триденний термін перевіряє якість роботи і відповідність її змісту, плану вказаному у завданні. Під час перевірки курсова робота (проект) попередньо оцінюється викладачем та повертається студенту для ознайомлення з зауваженнями, які відмічаються у рецензії, та їх доопрацювання. Завершується рецензія висновком про оригінальність тексту та відсутність плагіату, а також висновком про допущення курсової роботи до захисту.

Курсова робота (проєкт) без списку літератури, оформлена неохайно або без дотримання вимог, повертається студенту для доопрацювання.

До захисту студент повинен підготувати стислу доповідь до 7 хв., у якій визначається актуальність теми, викладається зміст роботи за наступною схемою: сучасний стан питання (недоліки, які виявлені в ході досліджень та аналізу), заходи, що пропонуються для усунення недоліків, основні результати досліджень, рекомендації. Під час доповіді треба використовувати презентаційний матеріал. Після доповіді студент відповідає на запитання членів комісії.

Дата захисту роботи вказується в графіку затвердженому наказом. До складу комісії входять 2 - 4 викладачі, у тому числі і керівник роботи. Після захисту комісія обговорює загальну оцінку. До уваги береться якість виконання курсової роботи, вміння студента проводити наукові дослідження, аналізувати і доповідати про них, пов'язувати теоретичні знання з практикою, якість відповідей на запитання членів комісії, своєчасність виконання роботи згідно з критеріями. Підсумкову оцінку комісія виставляє в залікову книжку студента, відомість успішності, на титульному аркуші роботи та у листі оцінювання.

Студентам, які при захисті курсової роботи (проєкту) отримали незадовільну оцінку, комісією встановлюється термін доопрацювання теми і повторного захисту.

У випадку ***незадовільної оцінки за курсову роботу (проєкт)*** *комісією* по захисту оцінка виставляється у відомість успішності, а ***робота повертається студенту.***

Остаточна оцінка за курсову роботу (проєкт) вноситься до рецензії, відомості підсумкового контролю знань та залікової книжки студента.

Повторний захист курсової роботи здійснюється в додаткову сесію, після чого:

- у разі одержання студентом позитивної оцінки він допускається до складання екзамену з дисципліни, відповідно до розкладу екзаменів у додаткову сесію;
- у разі одержання незадовільної оцінки студент відраховується з коледжу.

Студент, який без поважної причини вчасно ***не подав*** (не зареєстрував) ***курсову роботу (проект)або*** не з'явився на захист ***у зазначений час,*** не допускається до складання екзамену з відповідної дисципліни в основну сесію. При цьому у відомості успішності робиться запис - «не з'явився» і студент має академічну заборгованість з дисципліни.

Питання щодо можливості захисту курсової роботи (проекту) та складання екзамену з дисципліни в додаткову сесію вирішує директор коледжу залежно від кількості академзаборгованостей студента.

Після захисту ***курсові роботи (проєкти) протягом 7 днів передаються для зберігання в архів з оформленням акту у двох екземплярах***.

Підсумки виконання курсової роботи (проєкту) обговорюються на засіданні циклової комісії з метою подальшого удосконалення роботи в плані організаційно-методичного керівництва підготовки студентами курсових робіт (проєктів).

Якість виконання курсових робіт (проєктів) встановлюється щорічно проведенням внутрішнього директорського контролю, шляхом аналізу їх вибіркової сукупності та заслуховується на засіданнях педагогічної або методичної рад і відповідно до їх рішення оформлюється наказ.

4. ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ НАПИСАННЯКУРСОВИХ РОБІТ (ПРОЄКТІВ)

Оцінка якості виконання і захисту студентами курсової роботи (проєкту) здійснюється за 4-бальною шкалою.

Підсумкову оцінку за курсову роботу (проєкт) визначає комісія, що присутня на захисті роботи. Об'єктами оцінювання є три складові: оформлення та організація виконання, зміст, захист.

№з/п	Критерії оцінювання	%
	Оформлення та організація виконання	**до 20**
1.	Відповідність чинним стандартам щодо оформлення курсової роботи в цілому (титульний аркуш, зміст, структура) (7)	
2.	Відповідність чинним стандартам щодо оформлення таблиць, формул та графічних ілюстрацій (4)	
3.	Відповідність чинним вимогам щодо оформлення літературних та інших інформаційних джерел (4)	
4.	Дотримання графіка виконання курсової роботи (5)	
	Зміст	**до 50**
5.	Обґрунтування актуальності теми (5)	
6.	Повнота розкриття теми (7)	
7.	Використання достовірних статистичних та фактичних даних, що характеризують проблему (5)	
8.	Використання новітніх інформаційних джерел, чинних нормативних та законодавчих актів (5)	
9.	Творчий підхід до аналізу проблеми, оригінальність підходів та методів дослідження (5)	
10.	Логічність викладення власних думок (3)	
11.	Наявність самостійних досліджень, аналізу та розрахунків (5)	
12.	Наявність наглядних матеріалів (таблиць, графіків, схем) та їх аналіз (5)	
13.	Обґрунтованість висновків та наукова новизна і практична значущість результатів дослідження (10)	
	Захист	**до 30**
14.	Повнота та лаконічність висвітлення у доповіді ключових аспектів роботи (10)	
15.	Презентація курсової роботи (8)	
16.	Аргументованість та повнота відповідей на додаткові запитання (12)	
	Всього відсотків	
	Оцінка за національною шкалою: До 60-74% - оцінка 3 бали 75-89% - оцінка 4 90-100% - оцінка 5	

5. ОРГАНІЗАЦІЙНА РОБОТА ЦИКЛОВОЇ КОМІСІЇ ЩОДО ПІДГОТОВКИ ТА НАПИСАННЯ КУРСОВИХ РОБІТ (ПРОЕКТІВ)

Керівництво виконання студентами курсових робіт (проєктів) складається з методологічного забезпечення та організаційної роботи.

З метою забезпечення належних умов для написання та захисту студентами курсових робіт (проєктів), циклові комісії, за дисциплінами, з яких передбачено написання робіт навчальними планами, в обов'язковому порядку мають підготувати для студентів методичні рекомендації до виконання курсових робіт (проектів), в яких визначають основні вимоги до змісту, обсягів, правил оформлення, подання та захисту курсових робіт (проектів), а також наводять орієнтовну тематику та план курсових робіт (проектів) з даної навчальної дисципліни.

Персонально керівництво роботою окремих студентів здійснюють призначені керівники.

Керівниками курсових робіт (проєктів) можуть бути кваліфіковані штатні викладачі, які мають значний досвід роботи за відповідними видами діяльності, що

відповідають спрямованості й змісту дисциплін, з яких передбачено підготовку курсових робіт (проєктів).

Обов'язки керівника курсової роботи (проєкту):

- консультування студентів з питань вибору теми курсової роботи (проєкту), узгодження плану, підбір літератури, контроль за написанням та оформленням дослідження, підготовка роботи до захисту;
- видача студентові завдання на написання курсової роботи (проєкту);
- контроль за дотриманням студентом календарного графіка підготовки курсової роботи(проекту);
- оцінювання якості курсової роботи (проєкту);
- інформування циклової комісії, адміністрації коледжу про хід виконання студентами курсових робіт (проєктів) і випадки недотримання графіка виконання роботи;
- участь в обговоренні цикловою комісією питань щодо виконання студентами індивідуальних завдань та результатів їх захисту.